

HOTĂRÎRE

cu privire la avizul consultativ pe marginea verificării unui judecător

06 septembrie 2016
nr. 582/23

mun. Chișinău

Examinînd în ședință închisă chestiunea cu privire la avizul consultativ pe marginea verificării unui judecător, audiind informația membrului CSM, Anatolie Țurcan, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii,

C O N S T A T Ă :

În vederea respectării prevederilor art. 8 din Legea nr. 271-XVI din 18.12.2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice și a hotărîrii CSM nr. 54/3 din 09.02.2016, Consiliul Superior al Magistraturii a inițiat verificarea în privința judecătorului Judecătoriei Cahul, Bușuleac Mihail Mihail.

În rezultatul desfășurării măsurilor de verificare în conformitate cu prevederile Legii nr. 271-XVI din 18.12.2008, organul de verificare a expediat Consiliului Superior al Magistraturii avizul consultativ în privința judecătorului Bușuleac Mihail Mihail.

Potrivit avizului consultativ, au fost obținute date cu privire la nerespectarea legislației sau factori de risc în activitatea judecătorului.

Conform datelor recepționate în procesul verificării, se notează că judecătorul este implicat într-un mecanism ilicit de obținere, de către cetățenii străini, a actelor de stare civilă, care oferă posibilitatea perfectării cetățeniei Republicii Moldova, în special pentru cetățenii statelor CSI, documentele de stare civilă fiind solicitate în scopul perfectării actelor pentru obținerea cetățeniei române.

Solicitanții nu respectau ordinea de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară, care prevede că depunerea cererii de reconstituire a actelor are loc la OSC din raza de domiciliu ai acestora, iar în cazul refuzului, se înaintează o acțiune în instanță pentru emiterea hotărîrii privind constatarea înregistrării actului de stare civilă respectiv. Astfel, la dosar ar lipsi probele care indică respectarea procedurii de reconstituire a actelor de stare civilă și anume solicitanții nu au prezentat refuzul OSC de reconstituire a actelor și nici dovada imposibilității obținerii documentelor necesare, care ar putea justifica necesitatea reconstituirii actelor respective. De asemenea, solicitantul nu a prezentat probe privind adresarea cu cererea de reconstituire a actelor la organele competente din Federația Rusă, acest fapt fiind unul obligatoriu.

Organul de verificare consideră că un indiciu al aplicării eronate a legislației în vigoare este și faptul că hotărîrile și încheierile adoptate de judecătorul Bușuleac Mihail, după ce au produs efecte juridice, au fost casate de către judecătorii din cadrul aceleiași judecătorii, iar unele hotărîri au fost deja contestate la Curtea de Apel Cahul, hotărîrile fiind casate integral.

Suplimentar, Serviciul de Informații și Securitate a stabilit că la 07.08.2015 judecătorul a emis hotărîrea de respingere a acțiunii lui Belousenco Fiodor către Inspectoratul Fiscal de Stat Cahul. Ulterior, cetățeanul Belousenco a depus cerere de apel la Judecătoria Cahul, faptul dat fiind înregistrat în registrul de evidență a cererilor de apel al Judecătoriei și judecătorul Bușuleac Mihail, atunci președinte interimar al Judecătoriei Cahul, din neglijență și/sau prin intenție, a omis faptul depunerii cererii de apel și a declarat hotărîrea definitivă și irevocabilă din data de 07.09.2015. Urmare a acestui fapt, s-a înmînat intervențiilor pe dosar copiile hotărîrii primei instanțe de judecată, care au fost depuse în adresa organelor abilitate și au produs efecte juridice, iar în consecință au fost lezate drepturile cetățeanului Belousenco Fiodor.

În concluzie, Serviciul de Informații și Securitate a reiterat constatarea factorilor de risc în activitate (art. 4 lit. a), c) a Legii nr. 271 din 18.12.2008), totodată constatînd abateri de la prevederile Codului de etică și conduită profesională a judecătorului și art. 15 alin. (1) lit. d), e) din Legea cu privire la statutul judecătorului.

În același timp, organul de verificare a stabilit că verificările au elucidat că informațiile comunicate de judecător în chestionar sunt autentice.

Judecătorul a luat cunoștință, sub semnătură, cu informația expusă în avizul organului de verificare și a prezentat Consiliului, în scris, o notă informativă în care a menționat că factorii de risc indicați în avizul consultativ sunt neîntemeiați.

Referitor la examinarea cauzelor cu privire la constatarea faptelor ce au valoare juridică, judecătorul a remarcat că, la sesizarea Procuraturii Generale a Republicii Moldova, deja au fost verificate acțiunile date, fiind adoptată hotărîrea Colegiului disciplinar nr. 29/10 din 27.05.2014 prin care s-a dispus încetarea procedurii disciplinare din motiv că nu s-a constatat comiterea abaterii disciplinare.

În acest caz Procuratura Generală a pornit urmărirea penală pentru prezentarea actelor false instanțelor de judecată în cauzele civile care au fost examinate de mai mulți judecători și care s-au expus pentru admiterea cererilor din motiv că nu au cunoscut despre faptul că sunt careva acte false, deși pînă în prezent nu este nici un raport de constatare în acest sens.

Totodată, judecătorul remarcă faptul că, la moment ce au apărut suspiciuni că actele prezentate și autentificate de avocat sunt false, cauzele nominalizate, la cererea persoanei interesate au fost revizuite, cu toate că în avizul consultativ este menționat că au fost casate de alți judecători.

De asemenea, magistratul menționează că, conform art. 8 alin. (4) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19.07.2002, *”În procedura de acordare a asistenței juridice, avocatul poate adevăra copii și extrase din acte și poate certifica semnăturile de pe actele necesare pentru acordarea asistenței juridice. Avocatul nu poate efectua aceste acțiuni pentru sine, pentru membrii familiei sale, pentru rude sau afini”*.

Așadar, copiile prezentate la cerere au fost certificate de avocat că corespund adevărului, iar avocatul a explicat că originalele se păstrează la petiționar și ultimul a făcut copii de pe acestea.

Cît privește încălcarea procedurii de examinare prealabilă o consideră neîntemeiată, deoarece legislația procedurală civilă nu prevede obligativitatea respectării procedurii de soluționare prealabilă pe cale extrajudiciară a pricinilor examinate în procedură specială. Cererea privind constatarea unui fapt care are valoare juridică nu poate fi restituită în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură cvilă (CPC) și scoasă de pe rol în baza art. 267 lit. a) CPC.

Judecătorul susține că, în temeiul art. 59 și art. 61 din Legea privind actele de stare civilă, există două căi de soluționare a problemei apărute, la alegere: contestarea refuzului organului de stare civilă în instanța judecătorească în ordinea stabilită de lege sau adresarea cu cerere în conformitate cu art. 279 alin. (1) lit. a), art. 281 alin. (2) lit. c) CPC, conform cărora, instanța judecătorească examinează pricinile în care i se cere să constate înregistrarea nașterii, adopției, căsătoriei, divorțului și decesului în procedură specială, iar această constatare rezultă din Nota informativă cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică a Curții Supreme de Justiție ce are ca scop aplicarea uniformă a legislației.

În privința încălcării drepturilor domnului Belousenco Fiodor prin faptul eliberării copiei hotărîrii cu mențiunea definitivă și irevocabilă, deși aceasta a fost contestată, magistratul menționează că ultimul a depus sesizare la Consiliul Superior al Magistraturii și prin decizia cu

privire la respingerea sesizării nr. 2581 p/m-1936 din 31 decembrie 2015 aceasta a fost respinsă de inspectorul-judecător, ca fiind neîntemeiată.

Judecătorul mai remarcă și faptul că, potrivit fișei de post, aprobată la 23.12.2014 de președintele interimar al Judecătoriei Cahul, Dmitrii Fujenco, specialistul principal din cadrul Secției evidență și documentare procesuală este obligat să întocmească comunicările necesare pentru punerea în executare a hotărîrilor, precum și să țină evidența cererilor de apel. Specialistul, la acel moment, i-a comunicat că hotărîrea nu a fost contestată, prezentînd dosarul la care nu era cererea de apel, fiind eliberată hotărîrea cu mențiunea nominalizată. În momentul cînd a fost depistată eroarea, a fost înștiințat notarul, care nu a întreprins nici o acțiune pentru punerea în executare a hotărîrii.

Magistratul afirmă că domnului Belousenco Fiodor nu i-a fost încălcat nici un drept, deoarece, prin decizia Curții de Apel Cahul, hotărîrea instanței de fond a fost menținută, iar acțiunea acestuia a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

De asemenea, domnul Bușuleac Mihail consideră neîntemeiată mențiunea din avizul organului de verificare privind abaterea de la Codul de etică și conduită profesională, deoarece nu este specificat în ce anume a constat abaterea, cînd aceasta a avut loc și prin ce se confirmă și a solicitat recunoașterea compatibilă cu interesele funcției de judecător.

În cadrul ședinței Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, fiind prezent, judecătorul a declarat că toate hotărîrile menționate în avizul consultativ al organului de verificare, vizînd constatarea faptelor juridice, au fost revizuite și anulate.

În această ordine de idei, Plenul Consiliului reține că aplicarea eronată a legislației și casarea hotărîrilor judecătorești ține de respectarea principiului legalității de către magistrați în procesul de înfăptuire a justiției, judecătorul fiind unica persoană investită constituțional cu atribuții de înfăptuire a justiției, pe care este obligat să le execute în baza legii. Prin urmare, hotărîrea judecătorească emisă de acesta trebuie să fie legală și întemeiată.

Totuși, pentru a se evita erorile judiciare, aplicarea eronată a legislației sau pronunțarea unor hotărîri judecătorești ilegale și neîntemeiate, legislatorul a instituit mecanismul controlului judiciar, realizat prin intermediul căilor de atac, care are ca scop verificarea legalității și temeiniciei hotărîrilor judecătorești pentru a fi înlăturate erorile comise și a fi respectate drepturile și libertățile persoanelor.

Astfel, conform prevederilor legislației în vigoare, doar instanțele judecătorești ierarhic superioare sunt competente să verifice și să se pronunțe asupra legalității și temeiniciei hotărîrilor judecătorești adoptate de instanțele judecătorești inferioare, fiind obligate să supună controlului legalitatea actelor judecătorești de dispoziție integral, verificînd corectitudinea aplicării și interpretării de către prima instanță a normelor de drept material și procedural.

Totodată, se menționează că eficiența și calitatea activității judecătorilor, cît și integritatea acestora, sunt criteriile în temeiul cărora Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor evaluează performanța acestora, inclusiv luînd în considerație și indicatorii ce țin de casarea și calitatea hotărîrilor judecătorești, cît și respectarea eticii profesionale, iar în cazul stabilirii necorespunderii evidente funcției deținute, ca rezultat al evaluării performanțelor, judecătorul urmează a fi eliberat din funcție în temeiul art. 25 alin. (1) lit. b) din Legea cu privire la statutul judecătorului.

Așadar, prin hotărîrea nr. 45/4 din 17 iunie 2016, activitatea desfășurată de judecătorul Bușuleac Mihail a fost apreciată de către Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor cu calificativul ”foarte bine”, nefiind constatate abateri de la normele de etică.

În ce privește examinarea cauzelor vizînd constatarea faptelor ce au valoare juridică, menționate în avizul consultativ al organului de verificare, la sesizarea Procuraturii Generale a Republicii Moldova, au fost verificate acțiunile respective și Colegiul disciplinar, prin hotărîrea

nr. 29/10 din 27.05.2014, a dispus încetarea procedurii disciplinare deoarece nu s-a constatat comiterea abaterii disciplinare, iar hotărîrea Plenului Colegiului disciplinar, după contestare, a fost menținută prin hotărîrea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 545/23 din 06 septembrie 2016.

Concomitent, se remarcă faptul că Consiliului Superior al Magistraturii nu i-au fost prezentate probe concludente privind implicarea judecătorului în vreun mecanism ilicit de obținere, de către cetățenii străini, a actelor de stare civilă, care oferă posibilitatea perfectării cetățeniei Republicii Moldova, or, în conformitate cu normele legale, faptul pronunțării cu bună-știință de către judecător a unei hotărîri judecătorești contrare legii urmează să fie stabilit, în condițiile legii, de către organele abilitate.

Avînd în vedere circumstanțele constatate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, examinînd în ședință avizul consultativ în privința judecătorului Bușuleac Mihail Mihail, cît și nota informativă prezentată de acesta, ascultînd opinia judecătorului expusă în ședința Plenului Consiliului, consideră că nu există careva factori de risc în privința magistratului și concluzionează că poate fi considerat compatibil cu interesele funcției publice.

Reieșind din cele expuse, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, călăuzindu-se de dispozițiile art. 15 din Legea cu privire la verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, art. 4 și 24 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii,

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se ia act de avizul consultativ al organului de verificare în privința judecătorului Judecătoriei Cahul, Bușuleac Mihail Mihail.

2. Se consideră compatibil cu interesele funcției publice judecătorul Judecătoriei Cahul, Bușuleac Mihail Mihail.

3. Copia prezentei hotărîri se expediază, pentru informare, Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, se aduce la cunoștința persoanei vizate și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii.

Președintele ședinței Plenului
Consiliului Superior al Magistraturii

Victor Micu